

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова приймальної комісії,
в.о. ректора Львівського національного медичного
університету імені Данила Галицького
акад. НАМН України, професор

— Борис ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 228 ПЕДІАТРІЯ

Галузі знань: 22 Охорона здоров'я

для вступників третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
на здобуття ступеня «Доктор філософії (PhD)»
в обсязі програми рівня вищої освіти магістра (спеціаліста)

Львів - 2023

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для навчання на третьому(освітньо-науковому) рівні підготовки для здобуття освітнього і водночас першого наукового ступеня доктора філософії на основі ступеня магістра.

Розробники:

Л. В. Беш	завідувач кафедри педіатрії №2, д.мед.н., професор;
О. Л. Личковська	завідувач кафедри пропедевтики педіатрії та медичної генетики, д.мед.н., професор
М. М. Кісельова	завідувач кафедри педіатрії і неонатології ФПДО, д.мед.н., професор
Г. О. Литвин	завідувач кафедри дитячих інфекційних хвороб, к.мед.н., доцент

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА Програма фахового випробування розрахована на фахівців, які мають освітній ступінь магістра медицини (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста медичного спрямування) і вступають на навчання для здобуття освітнього і водночас першого наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 228 «Педіатрія».

Програма укладена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Галузевого стандарту вищої освіти для третього освітньо-наукового рівня доктора філософії зі спеціальності 228 «Педіатрія» (проект), постанов КМ України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 та «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187, Освітньо-наукової програми «Педіатрія» третього (освітньо-наукового) рівня підготовки за спеціальністю 228 Педіатрія галузі знань 22 Охорона здоров'я. Кваліфікація: доктор філософії (Ph.D.), затвердженої рішенням вченої ради (від 30.10.2019 р., протокол № 10-ВР) та введеної в дію наказом ректора (від 30.10.2019 р., № 3796-з) Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (далі – Університету), Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, затвердженого рішенням вченої ради (від 30.10.2019 р., протокол № 10-ВР) та введеного в дію наказом ректора Університету (від 30.10.2019 р., № 3796-з), Правил прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії та докторантури для здобуття наукового ступеня доктора наук у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, затверджених рішенням вченої ради Університету (від 18.12.2019 р., протокол № 12-ВР).

Мета фахового вступного випробування полягає у визначенні рівня базових теоретичних знань і вмінь вступників відповідно до обсягу навчальних програм освітнього ступеня магістра медицини.

Вступник повинен продемонструвати знання за спеціальністю 228 «Педіатрія» за блоками дисциплін: «теоретична медицина», «педіатрія», «дитяча хірургія».

Вступнику необхідно знаги, вміти об'єднувати і узагальнювати знання з фундаментальних дисциплін, експериментальної та клінічної медицини про:

- будову тіла людини на макроскопічному (органи та системи органів) та мікроскопічному клітинному рівнях;
- хімічний склад організму та його складових частин та особливості хімічних процесів, що відбуваються в організмі дітей різного віку,

фізіологічні процеси функціонування дитячого організму з урахуванням вікових особливостей

- патологічні мікроскопічні зміни у клітинах і тканинах організму, органах і системах органів, що відбуваються внаслідок патологічних процесів і хворіб, закономірності виникнення, перебігу та завершення хвороби у дітей з урахуванням вікових особливостей.
- Основні етапи історії розвитку педіатрії в Україні, зв'язок з історією медицини і світової педіатрії.
- Основні статистичні показники, що характеризують стан здоров'я дитячого населення України; показники роботи лікувально-профілактичних закладів, пологових будинків, дитячих дошкільних закладів, шкіл, дитячих будинків, станцій швидко допомоги та інших установ, робота яких пов'язана з обслуговуванням дітей;
- Вікові періоди розвитку дитини; вигодовування і харчування дітей раннього віку; правила гігієни і догляду за дітьми грудного віку; завдання гігієнічного навчання та виховання дітей; оцінку фізичного і психічного розвитку дітей;
- Імунопрофілактику дітей, календар щеплень в Україні;
- Медико-генетичне консультування; диспансерне спостереження хворих дітей і профілактики хронічних форм захворювань.
- Сучасні методи діагностики хворіб у дітей та моніторингу за їх перебігом з позицій доказової медицини; показання до консультацій за направленнями лікарів інших спеціальностей;
- Медикаментозну терапію в педіатрії; нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів, альтернативні, немедикаментозні методи лікування дітей;
- Спірні та дискусійні питання офіційної медицини, гомеопатії, фітотерапії, народної медицини тощо;
- Хвороби новонароджених і дітей раннього віку; захворювання дітей старшого віку, лікарську тактику і складові допомоги при невідкладних станах в педіатрії;
- сучасні методи профілактики, діагностики, лікування, реабілітації та диспансеризації хворих дітей та підлітків;
- перелік і зміст лікарської документації; чинне законодавство України про охорону здоров'я та нормативно-правові акти, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію педіатричної допомоги; основи права в медицині.
- - Визначати складову своєї участі у проведенні протиепідемічних заходів у разі виникнення осередку інфекції.
- Принципи медичної етики і деонтології; складові керування роботою середнього медичного персоналу.
- Планування роботи, шляхи удосконалення свого професійного рівня.

- Знати основні напрямки науково-технічного прогресу в галузі педіатрії, що вимагають творчого осмислення і наукового вирішення.
- Знати визначення і розуміти суть методології наукового дослідження, основи формулювання мети і завдань дослідження;
- Знати, що таке науковий аналіз у дослідженні, його складові та джерела інформаційного забезпечення наукових досліджень.
- Знати підходи до оцінки ефективності наукових досліджень та їх критерії.

Вступник повинен вміти:

- Інтерпретувати показники і дані дитини з позицій нормальної та патологічної анатомії, фізіології, кровотворення та гемостазу, водно-електролітного обміну, кислотно-основної рівноваги, імунології, генетики та фармакології.
- Розпізнавати клінічні прояви патологічних процесів і захворювань, застосовувати у відповідності до ситуації методи профілактики, діагностики та лікування основ соматичних і інфекційних захворювань, патологічних станів у дітей.
- Призначити, використовуючи персоніфікований підхід суб'єктивні, об'єктивні та спеціальні методи обстеження дітей, трактування даних цих обстежень.
- Користуватись сучасними класифікаціями дитячих хворіб з урахуванням вимог до електронної історії хвороби.
- Вміти розпізнати випадок, що вимагатиме видачі листка непрацездатності, видавати довідки та листів непрацездатності по догляду за хворою дитиною.
- Розраховувати харчовий раціон для дітей, керуючись принципами раціонального (збалансованого) вигодовування й харчування дітей, дієтотерапію при різних видах патології.
- Вести медичну документацію, використовуючи правила її оформлення.
- Раціонально підбирати сучасну літературу за фахом та вміло використовувати методи її узагальнення.
- Вміти систематизувати і узагальнювати основні наукові поняття, знання, результати наукового пізнання; використовувати наукові методи явищ і представляти їх у формі наукового дослідження;
- Вміти визначати гіпотезу, її місце і роль в науковому дослідженні;
- Вміти виконувати пошук літератури та бібліографії за темою наукового дослідження

**ПИТАННЯ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ В АСПІРАНТУРУ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 228 «ПЕДІАТРІЯ»**

Педіатрія

1. Вікові періоди розвитку дитини. Оцінка фізичного і психічного розвитку дітей.
2. Вигодовування і раціональне харчування дітей раннього віку.
3. Природне вигодовування. Основні принципи грудного вигодовування. Труднощі грудного вигодовування та їх усунення.
4. Абсолютні і тимчасові протипоказання до грудного вигодовування. Фактори, що впливають на лактацію.
5. Терміни уведення страв прикорму при природному вигодовуванні.
6. Фактори ризику розвитку перинатальної патології в періоді новонародженості. Медико-генетичне консультування.
7. Правила гігієни і догляду за передчасно народженими і вчасними новонародженими.
8. Інфекції новонароджених, специфічні для перинатального періоду. Діагностика. Лікування.
9. Етіопатогенез сепсису новонароджених. Особливості клінічного перебігу. Принципи лікування та профілактики.
10. Питання інфекційного контролю у пологових стаціонарах, відділеннях новонароджених.
11. Профілактика і лікування кровотеч, асоційованих з раннім і пізнім дефіцитом вітаміну К у дітей перших трьох місяців життя.
12. Асфіксія новонароджених. Гіпоксично-ішемічна енцефалопатія. Фактори ризику. Сучасні методи діагностики, профілактики, лікування, реабілітації.
13. Жовтяниці в періоді новонародженості. Дифдіагностика. Лікування. Особливості спостереження за дитиною в домашніх умовах.
14. Некротизуючий ентероколіт у новонароджених. Діагностика.
15. Дихальні розлади у новонародженого. Класифікація за МКХ-10.
16. Профілактика бронхолегеневої дисплазії у недоношених дітей.
17. Анте- і неонатальна профілактика респіраторного дистрес синдрому у новонародженого.
18. Респіраторний дистрес синдром дорослого типу. Причини. Діагностика. Тактика лікування.
19. Природжені вади серця у дітей. Тактика діагностики. Консервативні методи лікування.
20. Медикаментозна терапія в педіатрії. Питання поліпрагмазії.
21. Немедикаментозні (альтернативні) методи лікування в педіатрії.
22. Адреногенітальний синдром. Клініка. Діагностика. Лікування. Прогноз.
23. Алкогольна фетопатія. Особливості діагностики, клінічного перебігу і лікування. Прогноз.
24. Синдром раптової смерті немовлят. Етіопатогенетичні складові. Профілактичні заходи.

25. Основні клініко-лабораторні синдроми при анеміях у дітей.
26. Клінічні особливості первинної артеріальної гіпертензії у дітей. Підходи до лікування і профілактики.
27. Етіологія і патогенез артеріальної гіпотензії у дітей.
28. Етіопатогенетичні механізми розвитку atopічного дерматиту у дітей. Шкала SCORAD – оцінка ступеня тяжкості atopічного дерматиту.
29. Особливості лікування atopічного дерматиту у дітей першого року життя.
30. Фактори ризику розвитку бронхіальної астми у дітей. Форми БА. Клінічна картина. Особливості інгаляційної терапії БА.
31. Дифдіагностика рецидивуючого бронхіту у дітей. Лікування. Прогноз.
32. Клініка, діагностика, складові лікування гастриту, дуоденіту, хронічного гастродуоденіту у дітей.
33. Етіопатогенез гастроезофагальної рефлюксної хвороби у дітей. Варіанти клінічних синдромів. Медикаментозна терапія.
34. Виразкова хвороба шлунку і 12-палої кишки. Діагностика. Дієтотерапія. Медикаментозне лікування.
35. Основні гельмінтози у дітей. Тактика лікуванняКлінічні прояви лямбліозу у дітей. Клінічні прояви. Необхідні умови для постановки діагнозу. Лікування.
36. Геморагічний васкуліт у дітей. Клінічні прояви. Тактика лікування.
37. Принципи лікування гемофілії у дітей.
38. Захворювання нирок, що проявляються розвитком нефритичного синдрому. Принципи лікування.
39. Захворювання нирок, що проявляються розвитком нефротичного синдрому. Принципи лікування.
40. Захворювання нирок, що проявляються розвитком ізольованого сечового синдрому. Принципи лікування.
41. Особливості клінічного перебігу і лікування інфекції сечових шляхів у дітей раннього віку.
42. Клінічна картина дизметаболических нефропатій. Тактика лікування.
43. Нефрити у дітей. Особливості диспансеризації дітей з нефритами.
44. Етіологія і патогенез дисфункціональних розладів біліарного тракту. Клінічна картина. Лікування.
45. Діагностика аліментарно-конституційного ожиріння. Захворювання, асоційовані з ожирінням в дитячому віці.
46. Клініко-лабораторні особливості метаболічного синдрому у дітей. Тактика лікування. Дієтотерапія.
47. Основні етіопатогенетичні механізми розвитку закрепів у дітей. Тактика лікування.
48. Клініко-лабораторні прояви лейкозів у дітей.
49. Класифікація і клінічні прояви лімфогрануломатозу у дітей.

50. Класифікація імунодефіцитних станів у дітей. Принципи терапії і ведення дітей з первинними імунодефіцитами.
51. Діагностика і лікування панкреатиту у дітей.
52. Вегетативні дисфункції серцево-судинної системи у дітей.
53. Критичні періоди імуногенезу у дітей. Набуті імунодефіцити. Особливості перебігу ВІЛ-інфекції у дітей.
54. Порухення ритму і провідності серця у дітей.
55. Харчова алергія у дітей. Основні методи діагностики.
56. Вроджені і неонатальні пневмонії у дітей. Чинники ризику. Патогенез. Діагностика. Лікування.
57. Діагностичний алгоритм дій лікаря під час першого огляду дитини з ГРЗ і підозрою на пневмонію.
58. Антибактеріальна терапія позаликарняної пневмонії. Принципи вибору антибіотика. Тривалість лікування.
59. Клінічна картина нецукрового діабету у дітей. Тактика лікування.
60. Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона. Основні клініко-лабораторні відмінності. Лікування.
61. Неревматичні кардити у дітей. Клінічні відмінності природжених і набутих кардитів. Класифікація.
62. Етіологія пролапсу мітрального клапану. Ступені мітральної регургітації. Лікування.
63. Клінічна картина реактивного артрити у дітей залежно від характеру перебігу захворювання. Ревматоїдний ювенільний артрит. Особливості проявів суглобового синдрому.
64. Цукровий діабет. Інсулінотерапія. Невідкладна допомога при кетоацидотичній комі.
65. Невідкладна допомога при гіпоглікемії.
66. Клінічні прояви, діагностика та лікування вікового ревмокардиту у дітей.
67. Синдром жорсткого поводження з дитиною. Дії лікаря.
68. Складові лікування синдрому подразненого кишечника.
69. Тромбоцитопатії. Тромбоцитопенічна пурпура.
70. Інфекційний ендокардит. Клінічні прояви. Лікування.
71. Етіологічні механізми енурезу у дітей. Діагностика. Лікування.
72. Невідкладна допомога при анафілактичному шоку з розвитком гострої судинної недостатності.
73. Невідкладна допомога при анафілактичному шоку з домінуючим синдромом дихальної недостатності.
74. Синдром болю у дітей. Часті причини. Оцінка проявів больового синдрому. Принципи лікування.
75. ДВЗ синдром у дітей. Клініка. Діагностика. Тактика лікування.
76. Невідкладна допомога при сторонньому тілі в повітряних шляхах.

77. Клініко-лабораторні прояви тиреотоксикозу у дітей. Методи діагностики. Лікування.
78. Дифдіагностика системного червоного вовчаку у дітей.
79. Рахіт у дітей раннього віку. Тактика профілактики і лікування.
80. Діагностика гіпервітамінозу D.

Дитяча хірургія

1. Історія розвитку дитячої хірургії та сучасний погляд на діагностику і лікування хірургічних захворювань у дітей.
2. Організація надання планової та невідкладної хірургічної допомоги дітям в Україні та регіоні.
3. Запальні захворювання черевної порожнини. Гострий апендицит у дітей: класифікація, діагностика, лікування.
4. Запальні захворювання черевної порожнини. Перитонит: класифікація, діагностика, лікування.
5. Набута кишкова непрохідність. Інвагінація та її рідкі форми. Злукова кишкова непрохідність: класифікація, діагностика, лікування.
6. Політравма та травматичний шок у дітей. Особливості травматичних ушкоджень у дітей, особливості падання допомоги.
7. Термінальні стани та серцево-легенева реанімація у дітей, госпіталізованих до хірургічного відділення. Сучасний погляд на проблему. Особливості дитячого віку.
8. Новоутворення у дітей. Особливості, загальні принципи лікування пухлин в дитячому віці.
9. Доброякісні та злоякісні новоутворення м'яких тканин. Нейро- та нейробластоми. Діагностика та лікування.
10. Атрезія стравоходу. Класифікація. Діагностика. Лікування.
11. Діафрагмальні грижі. Класифікація. Діагностика. Лікування. Диспансерне спостереження.
12. Особливості діагностики та організація надання допомоги дітям при вроджених вадах розвитку, внутрішньоутробні операції.
13. Гнійні захворювання легенів та плеври: класифікація, сучасна діагностика та лікування.
14. Природжені кісти легенів, гіпоплазія легенів. Природжена часткова емфізема. Сучасні методи діагностики лобарної емфіземи.
15. Вроджений гіпертрофічний пілоростеноз. Класифікація. Діагностика. Лікування.
16. Непрохідність 12-палої кишки та тонкої кишки. Синдром Ледда. Класифікація. Діагностика. Лікування. Диспансерне спостереження. Вади розвитку товстої кишки. Хвороба Гіршпрунга.
17. Аноректальні вади розвитку, атрезія та стеноз прямої кишки. Класифікація. Діагностика. Лікування. Диспансерне спостереження.

18. Вади розвитку передньої черевної стінки. Класифікація. Діагностика. Лікування.
19. Крипторхізм. Водянка оболонки яєчка. Класифікація. Діагностика. Лікування. Диспансерне спостереження.
20. Особливості гнійної інфекції у новонароджених. Флегмона новонароджених. Мастит та омфаліт у новонароджених.
21. Гнійно-запальні захворювання кісток та суглобів. Гематогенний остеомієліт. Класифікація. Діагностика. Лікування. Диспансерне спостереження та реабілітація.
22. Вади розвитку сечової системи. Гідронефроз, мегауретер. Класифікація. Діагностика. Лікування.
23. Вади розвитку опорно-рухового апарату вроджений вивих стегна, вроджена клишоногість. Класифікація. Діагностика. Лікування. Диспансерне спостереження.

Анатомія, фізіологія

1. Будова та функції органів травної системи.
2. Будова та функції органів дихальної системи
3. Будова та функції органів сечостатевої системи.
4. Будова серця, артеріальних та венозних судин.
5. Особливості будови та розвитку імунної системи.
6. Загальна мієологія, особливості будови та розвитку м'язів живота.
7. Будова периферійної нервової системи, іннервація м'язів та шкіри кінцівок.

Дитячі інфекційні хвороби

1. Принципи специфічної діагностики інфекційних хвороб у дітей.
2. Поняття про внутрішньоутробні та внутрішньоолікарняні інфекції, профілактичні заходи на сучасному етапі.
3. Діагностика і перебіг вірусних гепатитів. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
4. Бактеріальні та вірусні менінгіти. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
5. Грип. Клінічний перебіг. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика. Невідкладна допомога при гіпертермічному та судомному синдромі.
6. ВІЛ-інфекція/СНІД у пацієнтів.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПЕДІАТРІЯ

1. Акушерство та гинекологія: У 4 т.: національний підручник / Кол. Авторів.; за ред. акад. НАМН України, проф. В. М. Запорожана. – Т.2: Неонатологія / В. М. Запорожан, М. Л. Аряєв, Д.О. Добрянський. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 928 с.
2. Бережний В.В. Педіатрія. У 2-х т. Національний підручник. К., 2013. 7". 1.—1040 с Т.2.-1024 с.
3. Гематология, иммунология и инфекционные болезни / Р. Олс, М.; под ред. Р. Полина; пер. с англ.; под ред. А.Г. Румянцева. – М.: Логосфера, 2013. – 408 с.
4. Герасименко О.М. Захворювання гіпофізарно-надниркової системи у дітей. - Запоріжжя, 2014.-288 с.
5. Детская пульмонология / Н.Л. Аряев, Н.В. Котова, Е.А. Старец, А. П. Волосовец и др.; Под ред. Н.Л. Аряева. – К.: Здоровье, 2005. – 608 с.
6. Дитяча імунологія: підруч. для лікарів-інтернів, лікарів-курсантів вищ. мед. закл. (ф-тів) післядипломної освіти, а також для студ., викладачів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації /за ред. проф. Л.І. Чернишової, А.П. Волохи.-К.: Медицина, 2013.-719 с.
7. Довідник з дитячої пульмонології/ Антипкін Ю.Г., Лапшин В.Ф. - К.:ТОВ «Доктор- Медіа», 2011. -254 с.
8. Ендокринологія: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / [П.М. Боднар, Г.П. Михальчишин, Ю.І. Комісаренко та ін.]; за ред. Професора П.М. Боднара. - Вид. 3, псреробл. Та допов. - Вінниця: Нова книга, 2013. - 480 с.
9. Зубаренко О.В., Портнова О.О., Волосовець О.П., Кривоустов С.П., Весілик Н.Л. Педіатрія (пульмонологія та алергологія дитячого віку). Посібник для студентів вищих медичних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів.-Одеса: Друкарський дім, Друк. Південь, 2011. - 288 с.
10. Іванько О.Г., Боярська Л.М., Недельська С.М. Клінічне обстеження здорової та хворої дитини. Оновлений та доповнений. Навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів. - Запоріжжя - 2014. - 162 с.
11. Клиническая пульмонология детского возраста: учебное пособие студ. Высших учебных учреждений/ А.В. Катилон, Д.В. Дмитриев, Е.Ю. Дмитриева. - Изд. 2-е, допол. - Винница: ФЛП Каштелянов А.И., 2014. - 352с
12. Майданник В.Г., Бутиліна О.В. Клінічна діагностика в педіатрії.-К.: «Дорадо-друк», 2012.-286с.
13. Недельська С.М., Жиленко І.О., Шумна Т.О. та ін. Аритмії у дітей. Навчальний посібник. Запоріжжя, 2015. - 86 с.
14. Неонатологія в 3 Томах. Підручник / За ред. Т.К. Знаменської, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін.] за ред Т.К. Знаменської. Львів: Видавець: Марченко Т.В. 2020.- 980 с.
15. Неонатология: в 2 т. Т.2 / под ред. Т.Л. Гомеллы, М.Д. Каннынгама и

- Ф.Г. Эяля; пер з англ. Под ред. Д-ра мед.наук, проф. Д.Н. Дегтярева. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2015. – 864с.
16. Педіатрія: Учебник для студентов высших мед.учеб.заведений III-IV рівнів акредитації. – 2-е изд., испр. И доп. / В.Г. Майданник; Художн.-оформитель В.А. Садченко. – Харьков: Фолио, 2004. – 1125 с.
  17. Неотложная педиатрия: национальное руководство / под ред. Б.М. Блохина. – М.: ГОЭТАР-Медиа, 2019.-272 с.
  18. Аллергические болезни у детей / САмсыгина Г.А. - К.:ТОВ «Доктор-Медіа», 2011. -254 с.
  19. О.З. Гнатейко [та ін.]; за ред. професора В.Г. Майданника. - Вінниця: Нова Книг, 2012. – 880 с.
  20. Наследственные синдромы по Дэвиду Смиты/ Kenneth Lyons Jones - перевод с англ. А.Г. Азова. - Москва: Практика. - 2011. - 1024с.
  21. От симптома к диагнозу. Клинические разборы в педиатрии 2-е издание дополненное и переработанное / Под ред. В.В. Чемоданова. - М.: Литтера, 2020. - 620 с
  22. Харчування у педіатрії./ П.К. Самур, К.Кінг. - Львів: Медицина Світу, 2012. - 562с

Чинна нормативна документація

1. Наказ МОЗ України №225 від 28.03.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з початкової, реанімаційної і післяреанімаційної допомоги новонародженим в Україні».
2. Наказ МОЗ України від 23.07.2010 № 617 "Про внесення змін до наказу МОЗ від 20.07.2005 № 364 "Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю "Дитяча гематологія"
3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 04 квітня 2005 року № 152 «Про затвердження Протоколу медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною».
4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27 квітня 2006 року № 255 «Про затвердження клінічного протоколу надання неонатологічної допомоги дітям «жовтяниця новонароджених».
5. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 2006 року № 900 «Про затвердження клінічного протоколу з акушерської допомоги «Дистрес плода при вагітності та під час пологів».
6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2006 року № 584 «Про затвердження Протоколу медичного догляду за новонародженою дитиною з малою масою тіла при народженні».
7. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію», Наказ МОЗ України від 30.12.2015 № 916.
8. «Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям. Гострі респіраторні інфекції» /Наказ Міністерства

охорони здоров'я України 16 липня 2014 р. № 499 - Київ, 2014. - 25с.

9. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 2006 року № 906 «Про затвердження клінічного протоколу закушерської допомоги «Перинатальні інфекції».
10. УНІФІКОВАНИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ІНТЕГРОВАНЕ ВЕДЕННЯ ХВОРОБ ДИТЯЧОГО ВІКУ Наказ Міністерства охорони здоров'я України 12.05.2016 № 438.
11. Наказ МОЗ України від 28 вересня 2012 року № 751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313.
12. Наказ МОЗ України від 06.05.2020 № 1075 "Про затвердження дванадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності".
13. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 30 червня 2004 року № 325 «Про затвердження Протоколів лікування дітей з гострими отруєннями».
14. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 9 липня 2004 року № 354 «Про затвердження Протоколів діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей».
15. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 9 липня 2004 року № 355 «Про затвердження Протоколів лікування дітей за спеціальністю «Дитяча імунологія».
16. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 31 серпня 2004 року № 436 «Про затвердження клінічних Протоколів лікування дітей зі спеціальності «Дитяча нефрологія».
17. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10 січня 2005 року № 9 «Про затвердження Протоколів лікування за спеціальністю «Педіатрія».
18. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13 січня 2005 року № 18 «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча пульмонологія».
19. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2005 року № 362 «Про затвердження Протоколів діагностики та лікування кардіоревматологічних хвороб у дітей».
20. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20 липня 2005 року № 364 «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча гематологія».
21. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20 липня 2005 року № 365 «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча нефрологія».
22. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 2005 року № 767 «Про затвердження Протоколів

діагностики та лікування алергологічних хвороб у дітей».

23. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27 квітня 2006 року № 254 «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча ендокринологія».

ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ *Базова*

1. Детская хирургия: учебник/ под ред. Ю.Ф. Исакова, Л.Ю. Разумовского.- М.: ГОСТАР-Медиа, 2014.-1040 с.
2. Травматология и ортопедия: учебник/ [Н.В. Корнилов]; под ред. Н.В. Корнилова,- 3-е изд., доп.- М.: ГЗОТАР-Медиа, 2014,- 592с.

Додаткова

1. Детская онкология: над. рук./под ред. М.Д.Алиева, В.Г.Полякова, Г.Л.Менткевича и др.; ФГБУ «РОНЦ им. Н.Н.Блохина» РАМН; НИИ детской онкологии и гематологам. - М.: Издат. группа РОНЦ, 2012. - 684 с.
2. Детская хирургия. Клинические разборы: рук./ под ред А.В.Гераськина. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2011. - 216 с.
3. Подкаменев В.В. Хирургические болезни у детей: учеб. для вузов/ - М.: ГЭОТАР- Медиа, 2012 - 432 с.
4. Детская урология-андрология: учеб.пособие/М.П.Разин, В.Н. Галкин, Н.К. Сухих. – 2011. 122 с.